

In še nekaj bi ta okrajni potovalni učitelj lahko in naj imel pod skrbjo: šolske vrte. Sedaj šolski vrtači v obče ne dajo te koristi, katero bi lahko. K večjemu, da se otroci mala drevesa cepiti naučijo, to pa je tudi blizo vse. Šolski vrt mora biti v najožji zvezi z vsemi panogami zemljedelstva dotičnega kraja. Zato pa bi okrajni potovalni učitelj bil jedino pravi mož, ki bi ga imel nadzorovati, mimo tega, da okrajni šolski nadzorniki mnogokrat o kmetijstvu prav malo ali celo nič ne umejo. Naj se le pomisli, koliko bi okrajni kmetijski in pa krajni učitelj za kmetijstvo lahko skupno storila. Ljudski učitelji se morajo o kmetijstvu na učiteljskih precej mnogo učiti, sedaj vsega tega še prav uporabljati ne morejo, v družbi strokovnega potovalnega učitelja pa bi postali faktor, ki bi bil za razvoj kmetijstva eminentne važnosti.

Ne bode dolgo, da bode zopet deželna hiša odprta. Tedaj bi bil čas za to, da se naša misel izpremeni v dejanje; gotovo bi to ne bilo tako težavno; za to pa gg. poslance prosimo, naj jo uvažujejo.

Politični položaj.

Državni politični položaj je jako žalosten. Vlada je liberalno nemška, večina v državnem zboru pa po svoji večini krščansko-slovenska. Prav bi bilo, da odstopi ta vlada ter pride za njo vlada vzeta iz desnice. A Slovanov nočejo za ministre. Vsled teh notranjih razmer mnogo trpijo avstrijski narodi, posebno v gospodarskem oziru. Blagostanje gine in propada, vlada se trudi tlačiti Slovane, ne pa, da bi jim skrbela za kruh.

Slovensko-hrvatska vzajemnost.

Dne 25. oktobra je imela hrvatska stranka prava shod v slavonskem Brodu ob Savi. Zborovalci so se ogrevali ta dan tudi za vzajemnost med Hrvati in Slovenci. Mnogo brzojavk, ki so se izražale za to vzajemnost, je došlo iz vseh slovenskih pokrajin na shod. Tudi mariborski Slovenci smo poslali brzojavko, s katero smo pozdravili zborovalce, ki se navdusujejo za jugoslovansko misel. Čim bolj pritiskajo Nemci na jug, tembolj se Jugoslovani naslanjajo drug ob drugega. Na jugu je bodočnost Avstrije in ž njo tudi lepša bodočnost Slovencev in Hrvatov.

veka, za celo zemljo in za celo človeštvo pa ni nobene nevarnosti.

Kaj pa kometova megla? Ali ne bode škodljiva? Ne! Kemikarji ali učenjaki, ki poznajo snovi različnih teles, tudi nebeskih, z vso gotovostjo trdijo, da kometova vsebina ali megla ni nič nevarna za zemeljsko ozračje. Saj tudi leta 1819. in 1823., ko se je naša zemlja vozila skozi sredino kometov, ni vsled kometovih snovi noben človek umrl.

Iz tega vsega sledi, da dne 13. novembra letošnjega leta ne bo konca svete, da se nam ni ničesar bati zaradi repatice.

Vendar je dobro, da imamo vedno strah pred smrtjo. Seveda smrti se nam ni treba bati zaradi kakega komet, ampak ker ne vemo ne ure, ne dneva, kdaj nas Gospod pokliče pred svoj sodni stol. In grozna bo sodba za istega, kdor nepripravljen, v sovrastvu z Bogom stopi čez prag časa v večnost . . .

Kdaj pa bo pravzaprav konec sveta? Leta, dneva in ure ne more nihče povedati, ali to lahko povemo, kaj bo se zgodilo, predno se neha svet v sedanji obliki. Sveto pismo samo navaja znamenja, katera se morajo prej zgoditi, predno premine svet. Ta znamenja so: Celemu svetu se mora oznaniti evangelij Gospodov, izvršil se bo velik odpad od katoliške vere, prišel bo z veliko močjo in privlačno silo Antikrist, vrnila se bosta med zemljane Henoh in Elija in ko se to izvrši, potem bo tudi solnce otemnelo, luna ne bo dajala več svetlobe, zvezde bodo padale z neba, nebeske moči se bodo gibale in sveta bo — konec.

Na Češkem.

Na Češkem še vedno vre med ljudstvom zaradi neopravičene odprave jezikovnih naredb. Tudi češki rezervisti delajo nemire, ker jih častniki silijo, da se oglašajo v nemškem jeziku. Toda vlada ne postopa tako milo nasproti užaljenemu češkemu ljudstvu, kakor pred nekaj meseci nasproti veleizdajskim nemcirom avstrijskih Prusakov. Tudi kri sme teči. Vojaki in žandarji streljajo na nedolžne Čehe, kakor na vrabce. Sedaj se čita, da mislijo tudi okoli 100 kranjskih orožnikov poslati na Češko, da streljajo tamkaj na svoje brate. Žalostno usodo imamo avstrijski Slovani, res žalostno!

Srbske reči.

Srbski kralj Aleksander se je mudil pretekli dne na Dunaju, kjer si je iskal ženo, kakor govore. Poprositi je hotel za roko Elizabete, hčerke umrlega cesareviča Rudolfa in njegove soproge Štefanije. A ničesar ni opravil, cesar se ga niti vsprejeti ni hotel. Sploh so se vedli na Dunaju neki jako hladno nasproti kralju Aleksandru, kajti grozovitosti, ki so se v Srbiji godile vsled najetega napada Knezeviča na Milana, še niso pozabljene. Kralj se je odpeljal z Dunaja v Meran na Tirolsko, da si tam okrepi zdravje, v Srbiji pa med tem vlada in dela dolgove njegov oče Milan.

Vojska v Južni Afriki.

Angleži so bili pri Ladysmithu pošteno tepeni, izgubili so več tisoč vojakov. Kar je vojakov ostalo, so zaprti v mestu in Buri jih oblegajo. Tudi na zapadni strani pri Mafekingu se godi Burom boljše nego Angležem. Pri Ladysmithu so pustili Buri le nekatere čete, z drugimi pa prodirajo zmagovito proti južno-vzhodni strani. Angleži se bojijo, da Buri dospejo kmalu do morja pri Durbani.

Dopisi.

Iz Gornje Savinske doline. Najbolj zaveden kraj, če potujemo po slovenskem Štajarskem, se nam zdi Savinska dolina. In če ta prelep kraj in njegove prebivavce opazujemo, gotovo porečemo, da tam, kjer bistra Savina izvira, tam je tudi doma bistra slovenska pamet. Zakaj v Doljni Savinski dolini so že nekateri okuženi od liberalstva, te nemške zeli, presajene na slovenska tla. Ali v Gornji Savinski dolini, kjer stoje naši velikani Grintovec, Ojstrica in Košata Radoha, katerim je naš nepozabni Slomšek zapel in zapisal v »Spominsko knjigo« v Solčavi tako ganljivo slovo, tam gori še stoji veren Slovenec za vero in rod svoj, kakor stoje nepremakljivo njegove skalnate gore. Zginja sicer nekdanja blaginja, ali za vse dobro vneti si želijo pomagati in se organizovati ali združevati se in si pomagati na gospodarskem polju. Že meseca majnika, kakor smo zvedeli, ustanovili so v Solčavi »Kmetiško zadrugo.« In meseca avgusta se je ravno tu, kakor tudi v sosednih Lučah napravila »Zadruga za rejo bikov,« pod vodstvom sosebnost nam Savinčanom znanega in priljubljenega zaslužnega štajarskega potovalnega učitelja g. M. Jelovšeka, ki s požrtovalno vneto dela za zboljšanje živinoreje našemu kmetu, temu stebru slovenstva. In na Rečici se je ustanovilo konsumno društvo z Rajfeisnovo posojilnico, za katero pa mimogrede rečeno, naj bo res v prid in blaginjo ljudstva, nikdar pa nekaternikom. Pa kakor se je Gornja Savinska dolina organizovala na gospodarskem polju, organizuj se še na dušnem t. j. slovenskem narodnem verskem polju, in povzdigni uma svetli meč in zasnuj katoliško politično narodno društvo. To bo najboljši odgovor in zagovor gornjegraškemu učiteljskemu društvu, katero se ne more zmatrati ne narodno slovensko, ne katoliško, ker je na Ljubnem socijaldemokratskem, brezdomovinskemu učitelju Horvateku prikimovalo.

Žetale. Dne 22. vinotoka je k nam prišel potovalni učitelj za sadjarstvo in vinarstvo, g. Belé ter nam govoril v šolskem prostoru blizu dve uri; zdelo se nam je tako, kakor bi nam bil sladko olje vlival v naše zevajoče rane. Gospod potovalni učitelj nam je temeljito razložil, kako ravnati s starimi vinogradi, z novimi nasadi, nadalje kako uporabljati umetna (kemična) gnojila, nadalje kako se naj z vinsko posodo ravna in vino varuje boleznim. Poučeval je nadalje, kako ravnati z gnojem, kako s travniki in z upostošenimi vinogradi. Opozoril nas je na nove škodljive mrčese pri sadnem drevju in trsu. Poučil nas je o žvepljanju trsa in govoril o več drugih rečeh, za kar mu bodi hvala tu izražena. Tudi ni pozabil omeniti koristi kmečke zadruge, akoravno smo pri nas za združenje še gluhi. Ko so se razhajali poslušalci, nastal je med njimi resen in živahen pogovor, ki je kazal, da govor g. potovalnega učitelja ne bo ostal brez sadu.

Sedaj še nekoliko o naših razmerah! Trgatev se je pri nas slabo obnesla, tako da smo komaj četrti del od lani nabrali. Kapljica je še dokaj dobra in močna, ali cena je slabša od lani. Daljnega kupca nimamo; domači prekupei pa nam dajo samo 12-14 kr. za liter. Kako bi potemtakem imel človek veselje do vinarstva? Nabralo se je povprečno največ do 2 polovnjaka na enem oralu in lahko si mislimo, kako bo nam slo trdo letošnje leto, ker marsikateri nima nobenega drugega pridelka kakor samo tega. Davki se nam niso odpisali, ker nimamo človeka, ki bi nam v nesreči pomagal. Blagoslovil nas je Bog letos le s slivami po nekterih vrhovih, ki so nam dale prav okusno žganje. Kdor bi ga potreboval, naj se obrne do nas. Cena mu je 60—70 kr. liter. A tudi vinski kupci dobijo pri nas dobro, nepopačeno blago.

Iz Slovenske Bistrice. Po dolgotrajnem, z raznimi zavirami prepletenu trudu se je posrečilo ustanoviti čitalnico v Slovenski Bistrici. Pogrešali smo dosedaj živo tako društvo s primernimi prostori, kjer bi se zamogli rodoljubi mirno zbirati ter gojiti svoje narodno mišljenje. Temelj k oživotvorjenju čitalnice pa se je postavil z osnovanjem slovenjebistrske posojilnice, ktera se je v teku svojega petletnega vzglednega delovanja tako krepko razvila, da jej je bilo mogoče meseca junija t. l. kupiti od g. Petra Novaka hišo na najlepšem prostoru v sredini mesta Slovenske Bistrice. Takoj se je rodila misel za ustanovljenje čitalnice, osnoval se je odbor ter predložil c. kr. namestniku v Gradec pravila, ktera so se po zahtevani dopolnitvi konečno odobrila. Na prošnjo tega osnovalnega odbora je načelstvo tukajšne posojilnice, uvaževaje veliki pomen čitalnice za razvitek narodnega življenja, v svojem novem domu radodarno prepustilo najlepše prostore čitalnici in jej oskrbelo tudi dostojno pohištvo. Osnovni zbor čitalnice se vrši pa drugo nedeljo dne 19. novembra t. l. v društvenih prostorih ter opozarjamo vse rodoljube iz mesta in okolice, sosebnost pa obrtnike in posestnike, da se udeležijo tega zborovanja in da takoj pristopijo temu prekornemu društvu, kajti vsakdo bo našel tam svojemu stanu in poklicu primerno berilo. Novi čitalnici pa iskreno želimo, da se krepko razcvita, krepi in jači v blagor in čast milemu nam narodu!

Frankolovo. Na Frankolovem so se izvršile po dolgem in težkem pričakovanju vendar enkrat dne 22. sept. t. l. občinske volitve, za katere se je mnogo agitiralo. Toda zaman so se jemala razna pooblastila ter dajale sladke obljube vsem onim, ki ne bodo iz »kmetijskega društva« nikogar v odbor volili. Vkljub vsej agitaciji je vendar le polovica odbornikov iz društva. Izvoljeni so pa gg. odborniki v III. razredu g. Bezenšek Dom., Korošec J., Potočnik J., Sošter G., v II. razr. Vrečko Vinc., Bezenšek J., Škoflek Anton, Potnik Janez; v I. razredu Medved Tomaž, Jakup Štefan, Selčan Anton, Medved Boštjan. Radovedni smo se povpraševali, kdo izmed